

Co-funded by
the European Union

Raport privind calitatea aerului în Municipiul Timișoara

Centrul Român de Politici Europene

Iunie 2026

Cuprins

Sumar executiv.....	3
1. Introducere.....	6
2. Instituții responsabile.....	6
2.1 Agenția pentru Protecția Mediului / Direcția Județeană de Mediu Timiș	
2.2 Primăria Municipiului Timișoara	
2.3 Direcția de Mediu a Municipiului Timișoara	
2.4 Consiliul Județean Timiș	
3. Documente strategice.....	7
3.1 Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara	
3.2 Planul de Menținere a Calității Aerului în județul Timiș 2025 - 2029	
3.3 Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2027	
3.4 Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara	
4. Rețea de monitorizare.....	9
5. Situație actuală.....	9
5.1. Sursele principale de poluare	
5.2 Concentrații anuale ale poluanților atmosferici în anul 2025	
6. Măsurile principale.....	11
7. Acces public la date	12
8. Provocări identificate.....	12
9. Recomandări.....	13
10.1. Recomandări pentru autorități	
10.2. Recomandări pentru cetățeni și școli	
11. Surse.....	14

Sumar executiv

La o primă vedere, Timișoara pare să evolueze într-o direcție favorabilă în ceea ce privește calitatea aerului. Datele oficiale indică o reducere a numărului de depășiri pentru anumiți poluanți, precum PM10, există o rețea independentă de monitorizare, ca urmare a unei colaborări cu societatea civilă, iar proiecte, măsuri și obiective privind combaterea poluării aerului sunt vizate de numeroase documente strategice asumate de autoritățile locale. Cu toate acestea, o analiză mai atentă evidențiază o realitate mai complexă: poluarea continuă să afecteze anumite zone ale orașului, infrastructura de monitorizare prezintă limitări, iar implementarea măsurilor prevăzute rămâne lentă și inegală.

Care este situația în acest moment? Transportul rutier este responsabil pentru 70% din totalul de emisii de PM10 și NO_x, în timp ce încălzirea rezidențială, șantierele de construcții, depozitele de deșeuri și cele agricole reprezintă 15,5%. Industria generează restul de 14,5%.^[1] Cât despre gazele cu efect de seră (GES), emisiile orașului sunt estimate la aproximativ 1 milion de tone de CO₂ pe an, din care construcțiile sunt cel mai mare emițător, urmat de industrie și transport, cele mai multe plângeri legate de calitatea aerului fiind corelate cu zonele industriale din nord și nord-estul orașului.^[2] Totodată, bolile aparatului respirator reprezintă a treia cea mai frecventă cauză de mortalitate în județul Timiș cu o pondere de 12,3% din totalul deceselor în anul 2024, boli corelate cu expunerea frecventă la poluanți atmosferici.^[3]

Datele din 2025 arată că majoritatea poluanților (SO₂, NO₂, CO, benzen și PM_{2,5}) s-au încadrat sub valorile limită. Excepția rămâne PM10: la stațiile de trafic de pe Calea Aradului și Calea Șagului au fost înregistrate 7, respectiv 2 depășiri ale valorii zilnice de 50 μg/m³, iar stația de fond urban de pe Bulevardul C.D. Loga a înregistrat 4 depășiri.^[4] O limitare importantă privește modul în care sunt colectate datele: cerința legală de colectare minimă de date nu a fost îndeplinită la majoritatea stațiilor și pentru majoritatea poluanților. Pentru SO₂, nicio stație nu a atins pragul, cu valori între 53% și 65%.^[5] Pentru NO₂, doar stațiile TM-2 și TM-5 au atins rata de colectare minimă,^[6] iar pentru CO, aceasta a fost atinsă exclusiv la stațiile TM-4 și TM-5.^[7] În ceea ce privește ozonul (O₃), pragul a fost atins doar la stația TM-2,^[8] în timp ce pentru benzen nicio stație nu a îndeplinit condiția.^[9] Situația este similară pentru PM10, unde nicio stație nu a atins rata de colectare minimă, stația TM-5 înregistrând o colectare de aproximativ 32%^[10]. Pentru PM_{2,5}, raportul include o singură stație, deși 3 stații sunt echipate cu senzori PM_{2,5}, fără a atinge însă pragul minim, cu o colectare de doar 23%.^[11]

[1] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 90)

[2] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 135)

[3] Anuarul Statistic al județului Timiș, ediția 2026 (p. 54)

[4] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 13)

[5] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 4)

[6] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 5)

[7] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 6)

[8] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 7)

[9] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 8)

[10] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 9)

[11] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 10)

Rețeaua de monitorizare include 4 stații automate naționale (pe Calea Șagului, Bulevardul C.D. Loga, strada Iosif Bulbuca și Calea Aradului)[12] completate de 16 stații adiționale (32 de senzori) operate de Fundația ETA2U în parteneriat cu Primăria, care furnizează date în timp real despre PM10 și PM2,5 din toate cartierele orașului.[13] Universitatea Politehnică Timișoara contribuie și ea cu un autolaborator mobil, achiziționat prin proiectul transfrontalier BlueSky, staționat permanent pe Bulevardul Vasile Pârvan. Direcția Județeană de Mediu Timiș (DJM Timiș) deține un autolaborator mobil, dar îl folosește rar. În 2025, au fost publicate doar 2 rapoarte de monitorizare: unul din perioada 28 aprilie – 12 mai, în zona Bulevardul Liviu Rebreanu, vizând impactul traficului rutier, și altul între 12 și 20 mai, în vecinătatea Continental Automotive S.R.L., vizând emisiile industriale.[14] Activitatea de control este limitată, Garda Națională de Mediu efectuând în Timișoara doar 8 controale în perioada 2024–2026 (3 planificate, 3 tematice și 2 în baza unor sesizări) fără aplicarea de sancțiuni, amenzi sau solicitare de măsuri.[15]

Timișoara dispune, de altfel, de un cadru strategic relativ bine dezvoltat pentru îmbunătățirea calității aerului, problematica fiind integrată în documente-cheie precum Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027 (SIDU), Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde (PAOV), Planul de Calitate a Aerului (municipal și județean). Acestea urmăresc extinderea rețelei de monitorizare, reducerea poluării generate de trafic și încălzirea rezidențială, extinderea spațiilor verzi, promovarea mobilității sustenabile și modernizarea infrastructurii urbane. Mai exact, în PAOV, este subliniat angajamentul Municipiului Timișoara de a reduce 240.000 tCO₂ de emisii anuale GES până în 2028, prin diverse măsuri:[16] modernizarea infrastructurii de transport (20 de stații de autobuz/an și 5 km/an de benzi pentru autobuze, 1,4 km de linie de tramvai, 5 km/an de piste de biciclete, 5 km/an de trasee pietonale); eficientizare energetică (24.000 corpuri de iluminat cu senzori pentru calitatea aerului, reabilitarea a 60 km de infrastructură termică, o unitate de cogenerare 45 MWe, 145 puncte de încărcare electrică, reabilitarea energetică a 6.000 de apartamente, încălzire performantă pentru 500 de gospodării); 22 de stații pentru monitorizarea calității aerului; un sistem de separare și colectare pentru deșeurile verzi; 50 km de coridoare verzi și 50 de acoperișuri verzi.

Ce este de făcut?

Pentru autorități, primul pas poate fi modernizarea rețelei de monitorizare prin achiziționarea stațiilor prevăzute în PAOV pentru a extinde monitorizarea și accesul la date publice. Autolaboratorul mobil al DJM Timiș ar trebui folosit sistematic, printr-un plan anual de campanii în diferite zone și anotimpuri, cu rezultate publicate regulat. Datele despre calitatea aerului ar trebui prezentate într-un format accesibil, cu explicații clare despre ce înseamnă fiecare valoare și ce ar trebui să facă o persoană vulnerabilă când poluarea depășește limitele admise.

Accesul rutier trebuie regândit: zone cu acces restricționat pentru mașinile poluante, piste de biciclete extinse, străzi pietonale și un transport public frecvent și confortabil. Gospodăriile care folosesc combustibili solizi ar trebui sprijinite financiar să treacă la soluții mai curate, iar sistemul de termoficare are nevoie de investiții continue. În paralel, administrația locală ar trebui să deruleze un program pe termen lung de educație pentru calitatea aerului, împreună cu societatea civilă.

[12] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 3)

[13] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 135)

[14] Rapoartele campaniilor de monitorizare cu autolaboratorul mobil al DJM Timiș aferente anului 2025

[15] Răspunsul din partea Gărzii Naționale de Mediu nr. 1840/7.04.2026

[16] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 29)

Elevii au, de asemenea, un rol important. Sesizările adresate autorităților când sunt identificate surse de poluare în cartier, participarea la dezbateri publice și utilizarea platformei Timișoara Decide pentru a propune proiecte (senzori în jurul școlilor și spitalelor, garduri vii în parcurile frecventate de copii și vârstnici, obligații mai stricte pentru șantiere) sunt instrumente care pot fi folosite pentru a încuraja implicarea civică în procesul de luare a deciziilor. Școlile pot transforma problema poluării într-un subiect de actualitate prin activități practice de măsurare a aerului în curtea școlii, campanii de conștientizare deschise comunității, proiecte inițiate de elevi. Propunem astfel și extinderea programului de bugetare participativă al municipiului către o componentă verde, cu competiții anuale de proiecte sustenabile, în care echipele de elevi/studenți propun soluții locale pentru calitatea aerului, iar primăria se angajează să implementeze proiectul câștigător cu finanțare din bugetul local.

1. Introducere

Calitatea aerului reprezintă nivelul de puritate al atmosferei, determinat de concentrația de poluanți precum particulele în suspensie (PM₁₀, PM_{2,5}), oxizii de azot, dioxidul de sulf sau ozonul troposferic. Aceasta este esențială atât pentru sănătatea populației, cât și pentru dezvoltarea durabilă a unui oraș. Din punct de vedere medical, o calitate scăzută a aerului este asociată cu afecțiuni respiratorii, cardiovasculare și chiar oncologice, afectând în mod direct calitatea și speranța de viață. Din perspectiva urbană, un aer curat contribuie la atractivitatea orașului, influențând decizia oamenilor de a locui, studia sau investi în acel spațiu.

2. Instituții responsabile

2.1. Agenția pentru Protecția Mediului / Direcția Județeană de Mediu Timiș asigură monitorizarea continuă a calității aerului în județul Timiș prin intermediul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA), care include 4 stații fixe amplasate în Municipiul Timișoara. Instituția colectează și analizează date privind principalii poluanți atmosferici (PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, SO₂, CO, O₃, benzen etc.), verifică respectarea valorilor-limită stabilite de legislație și transmite datele către rețeaua națională și europeană de monitorizare a calității aerului. De asemenea, elaborează rapoarte periodice (lunare și anuale) privind evoluția calității aerului și informează publicul cu privire la episoadele de poluare sau depășirile înregistrate. Pe platformele online ale instituției sunt publicate date statistice, buletine informative și rapoarte privind starea mediului.

2.2. Primăria Municipiului Timișoara are rolul de a elabora și implementa politicile locale pentru îmbunătățirea calității aerului și reducerea poluării atmosferice. Instituția adoptă măsuri administrative și strategice pentru diminuarea emisiilor provenite din trafic, încălzire urbană, activități industriale și șantiere de construcții. Printre atribuțiile sale se numără elaborarea planurilor și programelor integrate de calitate a aerului, dezvoltarea infrastructurii verzi, modernizarea transportului public, extinderea pistelor pentru biciclete și implementarea proiectelor de mobilitate urbană durabilă. Primăria colaborează cu autoritățile de mediu și cu alte instituții pentru aplicarea legislației privind protecția atmosferei și pentru informarea populației asupra măsurilor de reducere a poluării.

2.3. Direcția de Mediu a Municipiului Timișoara, instituție subordonată Primăriei Municipiului Timișoara, are un rol operațional și administrativ în domeniul protecției mediului și al monitorizării factorilor de mediu la nivel local. Direcția urmărește aplicarea planurilor de menținere a calității aerului, coordonează activitățile privind salubritatea și spațiile verzi, gestionează sesizările cetățenilor referitoare la poluare și colaborează cu DJM Timiș pentru identificarea și reducerea surselor de emisii poluante. Totodată, Direcția de Mediu participă la implementarea măsurilor locale de reducere a poluării și la monitorizarea efectelor acestora asupra mediului urban.

2.4. Consiliul Județean Timiș este autoritatea publică județeană responsabilă pentru implementarea Planului de Menținere a Calității Aerului al județului Timiș.

3. Documente strategice

3.1. Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara este principalul document la nivelul aglomerației Timișoara care cuprinde măsurile necesare asumate de Primăria Municipiului Timișoara pentru gestionarea și îmbunătățirea calității aerului, perioada de implementare fiind 2021 – 2025. Documentul se regăsește pe pagina Primăriei la secțiunea „Calitatea aerului”, unde sunt publicate planul, studiile tehnice și rapoartele de implementare. Măsurile includ modernizarea infrastructurii de transport, încurajarea transportului public și alternativ, reabilitarea termică a clădirilor publice și rezidențiale, extinderea spațiilor verzi și reabilitarea terenurilor degradate, eficientizarea energetică și îmbunătățirea programului de salubritate.[17] Planul specifică costurile, autoritatea responsabilă, sursa de finanțare și data prevăzută de implementare a proiectelor.[18]

3.2. Planul de Menținere a Calității Aerului în județul Timiș 2025 - 2029 este documentul principal, la nivelul județului Timiș, care oferă o imagine de ansamblu asupra calității aerului și propune măsuri pentru menținerea calității aerului. Măsurile adoptate în plan au ca obiectiv reabilitarea arterelor de circulație și modernizarea infrastructurii de transport public, reabilitarea clădirilor rezidențiale și instituționale și extinderea rețelei de gaze naturale[19].

3.3. Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2027 vizează în principal reducerea impactului transportului și creșterea infrastructurii verzi. Strategia oferă o viziune a punctelor tari ale Municipiului Timișoara, incluzând extinderea suprafeței de spații verzi, elaborarea și implementarea unor planuri de îmbunătățire a calității aerului și dezvoltarea unei rețele proprii de monitorizare a calității aerului (inițiativă a fundației ETA2U) prin 16 stații care se adaugă rețelei naționale. Totodată, evidențiază și punctele slabe, inclusiv raportarea în fiecare an de analiză a unor depășiri ale valorii limită zilnice la indicatorul PM10, ale valorii limită orare la dioxidul de azot, respectiv la indicatorul ozon, care au condus inclusiv la deschiderea unei proceduri de infringement la nivel național.[20] De asemenea, strategia menționează gradul ridicat de cetățeni care sunt foarte nemulțumiți sau parțial nemulțumiți de calitatea aerului (65,6%).[21]

3.4. Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara prezintă un pachet de proiecte pe termen scurt și mediu, având ca obiective strategice reducerea traficului rutier, tranziția energetică și creșterea biodiversității, toate corelate cu o calitate a aerului mai înaltă printr-o reducere anuală a emisiilor GES de 240.000 de tone de CO2 până în 2028.[22] Măsurile PAOV vizează următoarele sectoare, conform tabelului de mai jos.

[17] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (pp. 96 – 97)

[18] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (pp. 99 – 124)

[19] Plan de Menținere a Calității Aerului în județul Timiș (p. 112)

[20] Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2027 (p. 503)

[21] Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2027 (p. 514)

[22] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 2)

Sector vizat	Descrierea acțiunii	Perioada de implementare
Transport	Remodelarea inelelor 1 și 2 (benzi pentru transportul public și crearea de zone cu emisii scăzute) pentru a reduce cu 20% numărului de vehicule [23]	2024 – 2028
	Construcția a 5 km/an de piste de biciclete pentru a crește cu 10% numărul călătorilor nemotorizate [24]	2024 – 2028
	Modernizarea a 20 de stații de autobuz pe an și construirea a cel puțin 5 km/an de benzi pentru autobuze [25]	2024 - 2028
	Construirea unei linii noi de tramvai între Solventul și Gara de Nord de 1,4 km [26]	2024 – 2028
	Construirea a 7 km de drum pentru închiderea inelului 4 (cu piste de biciclete și zone verzi între benzi) cu scopul devierii traficului din interiorul orașului [27]	2024 – 2028
	Construirea sau reabilitarea a 5 km/an de trasee pietonale [28]	2025 – 2027
Energie	Înlocuirea a 24.000 de corpuri de iluminat cu echipamente eficiente energetic și senzori pentru calitatea aerului [29]	2024 – 2027
	Reabilitarea a 60 km de infrastructură de termoficare [30]	2024 – 2028
	Construirea unei unități modulare de cogenerare pe bază de gaze naturale de 45 MWe și 48 MWth, compatibilă cu utilizarea viitoare a hidrogenului [31]	2024 – 2028
	Instalarea a 145 de puncte de încărcare pentru vehicule electrice [32]	2024 – 2028
	Reabilitarea energetică a 6.000 de apartamente [33]	2024 – 2028
	Crearea unei comunități de energie regenerabilă prin instalarea de panouri fotovoltaice (300kWp) pe acoperișul unei clădiri publice [34]	2024
	Instalarea de pompe de căldură și sisteme de încălzire solară în 500 gospodării [35]	2024 – 2027
Monitorizarea aerului	Instalarea a 20 de stații Air Quality (AQ) în tot orașul și 2 stații industriale AQ [36]	2024 – 2028
Spații verzi	Extinderea spațiilor verzi prin 5 proiecte de conectivitate verde în sudul orașului, reproiectarea a 50 km de străzi ca coridoare verzi, instalarea de acoperișuri verzi pe 50 de clădiri [37]	2024 – 2028
Deșeurile	Instalarea unui sistem de separare la sursă și reciclare pentru deșeurile verzi [38]	2025 – 2026

[23] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 36)

[24] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 48)

[25] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 52)

[26] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 52)

[27] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 61)

[28] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 57)

[29] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 71)

[30] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 74)

[31] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 78)

[32] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 86)

[33] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 102)

[34] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 115)

[35] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 118)

[36] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 134)

[37] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 190)

[38] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 166)

4. Rețea de monitorizare

Calitatea aerului este monitorizată prin 4 stații automate RNMCA:[39]

- TM-1 (stație de trafic) este localizată pe Calea Șagului, Timișoara și monitorizează: SO₂, NO_x, NO₂, PM₁₀, benzen (C₆H₆), CO și Pb.
- TM-2 (stație de fond urban) este localizată pe Bd. C. D. Loga, Timișoara și monitorizează: SO₂, NO_x, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, benzen (C₆H₆), CO, O₃, As, Cd și Ni.
- TM-4 (stație industrială) este localizată pe Str. Iosif Bulbuca, Timișoara și monitorizează: SO₂, NO_x, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, benzen (C₆H₆) și CO.
- TM-5 (stație de trafic) este localizată pe Calea Aradului, Timișoara și monitorizează: SO₂, NO_x, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, benzen (C₆H₆) și CO.

Timișoara dispune și de un sistem propriu de monitorizare a aerului, inițiat de Fundația ETA2U, cu susținerea Primăriei Municipiului Timișoara. Acest sistem propriu include o platformă dedicată pentru urmărirea indicatorilor de mediu, datele fiind accesibile și pe pagina web a primăriei. În total, 16 stații adiționale (32 de senzori) colectează date despre calitatea aerului din toate cartierele, inclusiv din zona centrală, oferind cetățenilor informații actualizate în timp real pentru parametrii de mediu PM₁₀ și PM_{2,5}. [40]

În plus, Universitatea Politehnică Timișoara completează rețeaua de senzori prin achiziționarea unui autolaborator mobil pentru măsurarea calității aerului în cadrul proiectului transfrontalier BlueSky. Acest autolaborator mobil este staționat în fața noului sediu al Facultății de Inginerie Chimică, Biotehnologii și Protecția Mediului și monitorizează permanent calitatea aerului de pe Bulevardul Vasile Pârvan din Timișoara. Echipamentul poate măsura în timp real concentrațiile unor poluanți importanți precum dioxidul de sulf, oxizii de azot, monoxidul de carbon și particulele în suspensie PM₁₀, PM_{2,5} și PM₁.

5. Situație actuală

5.1. Sursele principale de poluare

Principalele surse de poluare identificate sunt traficul rutier, încălzirea rezidențială (arderea combustibililor), activitățile industriale, praful de pe carosabil sau șantiere și arderea deșeurilor municipale [41]. Raportându-ne la scenariul de proiecție aferent anului 2025 pentru PM₁₀ și NO_x, transportul rutier reprezintă principalul factor poluant (aproximativ 70% din totalul de emisii de PM₁₀ și NO_x), încălzirea rezidențială, șantierele de construcții, depozitele de deșeuri și cele agricole reprezintă 15,5% din totalul de emisii, iar industria restul de 14,5%. [42]

În privința GES, emisiile orașului sunt estimate la aproximativ 1 milion de tone de CO₂ pe an, din care sectorul construcțiilor este cel mai mare emițător, urmat de industrie și transport, cele mai multe plângeri legate de calitatea aerului fiind corelate cu zonele industriale din nord și nord-estul orașului. [43]

[39] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 3)

[40] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 135)

[41] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 49)

[42] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 90)

[43] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 135)

5.2. Concentrații anuale ale poluanților atmosferici în anul 2025

Concentrații medii anuale ale poluanților monitorizați (2025)	TM-1[44]	TM-2[45]	TM-4[46]	TM-5[47]
SO ₂ (μg/m ³)	839	887	1,821	Nicio valoare
NO ₂ (μg/m ³)	1,608	2,912	1,857	1,907
CO (mg/m ³)	Nicio valoare	12	32	23
NO (μg/m ³)	965	699	982	1,632
NO _x (μg/m ³)	3,058	3,964	3,332	4,362
Benzen (μg/m ³)	89	155	174	155
PM ₁₀ (μg/m ³)	2,012	2,033	2,866	2,816
PM _{2,5} (μg/m ³)	N/A	1,329	2,111	2,519
O ₃ (μg/m ³)	N/A	5,075	Nicio valoare	N/A

Aerul din Timișoara prezintă o îmbunătățire generală în timp, însă rămâne afectat de episoade recurente de poluare, în special în zonele cu trafic intens. În anul 2025, s-au constatat următoarele: concentrațiile de dioxid de sulf (SO₂), dioxid de azot (NO₂), monoxid de carbon (CO), benzen (C₆H₆), particule în suspensie (PM_{2,5}) și metale grele s-au încadrat sub valorile limită prevăzute de lege. În cazul indicatorului particule în suspensie PM₁₀, au fost înregistrate concentrații medii zilnice ce au depășit valoarea limită de 50 μg/m³ la stațiile de trafic TM-1 și TM-5, cu 2, respectiv 7 depășiri, precum și la stația de fond urban TM-2, cu 4 depășiri.[48]

Pentru raportarea datelor privind calitatea aerului, cerința legală privind rata de colectare de date este de minim de 84,5%, excluzând pierderile cauzate de verificări și mentenanță[49]. Acest prag nu a fost atins pentru majoritatea indicatorilor monitorizați. În cazul SO₂, nicio stație nu a atins pragul, înregistrându-se valori mult sub acesta (53% - 65%)[50]. Pentru NO₂, doar stațiile TM-2 și TM-5 au atins rata de colectare minimă[51], iar pentru CO, aceasta a fost atinsă exclusiv la stațiile TM-4 și TM-5[52]. În ceea ce privește ozonul (O₃), pragul a fost atins doar la stația TM-2[53], în timp ce pentru benzen nicio stație nu a îndeplinit condiția[54]. Situația este similară pentru PM₁₀, unde nicio stație nu a atins rata de colectare minimă, stația TM-5 înregistrând o rată de colectare de aproximativ 32%[55]. Pentru PM_{2,5}, raportul include o singură stație, deși trei stații sunt echipate cu senzori PM_{2,5}, fără a atinge însă pragul minim, cu o rată de colectare de doar 23%[56].

[44] Raportul privind valorile înregistrate pentru stația TM-1 în intervalul 01.01.2025 – 01.01.2026

[45] Raportul privind valorile înregistrate pentru stația TM-2 în intervalul 01.01.2025 – 01.01.2026

[46] Raportul privind valorile înregistrate pentru stația TM-4 în intervalul 01.01.2025 – 01.01.2026

[47] Raportul privind valorile înregistrate pentru stația TM-5 în intervalul 01.01.2025 – 01.01.2026

[48] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 13)

[49] IPR Guidance - Implementing Provisions on Reporting

[50] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 4)

[51] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 5)

[52] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 6)

[53] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 7)

[54] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 8)

[55] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 9)

[56] Raportul preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025 (p. 10)

6. Măsuri principale

Conform HCL nr. 63/24.02.2026 privind stadiul realizării măsurilor din Planul de calitate a aerului pentru PM10 în aglomerarea Timișoara perioada 2021 – 2025, măsurile cu cel mai mare impact asupra reducerii emisiilor de PM10 sunt următoarele:

Codul măsurii	Categorie	Descrierea măsurii	Reducere PM10 (t/an)	Stadiu (2025)
A2.3	Transport public	Achiziția a 44 de autobuze electrice și 40 de tramvaie	120,116	100%
A6.6	Salubritate stradală	Măturarea mecanică și spălat stradal pe 72 străzi (83,671 km de artere principale, inclusiv Calea Aradului, Calea Șagului etc.)	57,535	100% (anual)
A6.5	Salubritate transport	Întreținerea și curățarea 435 stații mijloace de transport în comun, 4 piețe volante, piste pe malul râului Bega	5,825	100%
A1.7	Infrastructură rutieră	Amenajarea drumului de legătură între Cl. Moșnița și DC 149 – 1.964 m traseu modernizat	1,273	95% (termen 31.12.2025)

De menționat că, în cadrul Planului de calitate a aerului pentru PM10 în aglomerarea Timișoara în perioada 2021 – 2025, 3 măsuri se aflau în categoria „prioritate foarte mare”, cu următoarele actualizări în 2025, conform H.C.L. nr. 63/24.02.2026:

- (A2.2) reabilitarea și extinderea infrastructurii de tramvai[57] – gradul de realizare variază de la 100% la 0%.
- (A2.3) achiziționarea a 40 de tramvaie și 44 de autobuze electrice[58] – realizat 100%
- (A5.1) reabilitarea rețelelor primare și secundare[59] – realizat 100%, fiind retehnologizate 9.253 m de rețea primară și 20.502 m de rețea secundară.

[57] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 102)

[58] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 103)

[59] Planul Integrat de Calitate a Aerului Timișoara (p. 121)

7. Acces public la date

Informațiile despre calitatea aerului în Timișoara au fost relativ ușor de găsit, deoarece există mai multe surse publice disponibile, inclusiv site-uri oficiale, rapoarte și platforme cu date în timp real. Acest lucru arată un nivel bun de transparență din partea autorităților și disponibilitatea datelor pentru cetățeni. Totuși, procesul de documentare poate fi îmbunătățit. Informațiile sunt uneori dispersate în mai multe documente și platforme, ceea ce necesită timp pentru a le identifica și corela. De asemenea, unele date sunt prezentate într-un mod tehnic, care poate fi dificil de înțeles pentru persoane fără cunoștințe de specialitate.

8. Provocări identificate

Analizând informațiile disponibile despre calitatea aerului în Timișoara, pot fi identificate mai multe neajunsuri care limitează eficiența măsurilor adoptate de autorități. În primul rând, deși există atât stații oficiale de monitorizare, cât și senzori suplimentari instalați la nivel local, rețeaua nu este încă suficient de densă pentru a surprinde în mod detaliat variațiile poluării în toate zonele orașului, mai ales în cartierele periferice sau în apropierea unor surse locale de poluare. Performanța redusă a stațiilor oficiale, reflectată în nivelul scăzut al colectării de date, ridică semne de întrebare privind mentenanța, funcționarea și administrarea acestora. Acest lucru conduce frecvent la erori de funcționare și la colectarea unor date incomplete sau neconcludente. În consecință, valorile rezultate nu permit întotdeauna realizarea unor medii comparabile cu pragurile legale de poluare. Această situație este adesea interpretată ca o lipsă a problemelor privind calitatea aerului, deși măsurătorile realizate de stații independente indică depășiri ale nivelurilor de poluare, iar cetățenii semnalează constant episoade de disconfort olfactiv și mirosuri persistente.[60]

DJM Timiș are la dispoziție un autolaborator mobil, însă acesta este utilizat foarte puțin: în 2025 au fost publicate doar 2 rapoarte, ambele din primăvara aceluiași an. Unul din perioada 28 aprilie – 12 mai, în zona Bulevardului Liviu Rebreanu, vizând poluarea din trafic, și altul între 12 și 20 mai, în vecinătatea Continental Automotive S.R.L., vizând emisiile acestei unități industriale.[61] Ambele campanii s-au desfășurat în același interval de timp, una după alta. Autolaboratorul este un instrument util, care ar putea fi folosit regulat pentru a surprinde o imagine mai precisă a diferențelor de poluare dintre zonele orașului.

O altă problemă este ritmul relativ lent al implementării măsurilor de decarbonizare și al investițiilor verzi. Deși direcția este corectă, proiectele durează o perioadă îndelungată, iar între timp poluarea generată de trafic și de sistemele de încălzire continuă să afecteze calitatea aerului. În special, traficul rutier rămâne principala sursă de poluare, iar măsurile de reducere a acestuia nu par încă suficiente. Nu în ultimul rând, persistă surse de poluare dificil de controlat, precum praful de pe carosabil, șantierile sau arderile din zonele periurbane. Acestea contribuie la depășirile ocazionale ale valorilor limită pentru particule în suspensie și indică necesitatea unor măsuri mai stricte de control și prevenție.

[60] Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara (p. 122)

[61] Rapoartele campaniilor de monitorizare cu autolaboratorul mobil al DJM Timiș aferente anului 2025

Controalele privind nerespectarea normelor de mediu sunt puține, iar informațiile despre unitățile economice vizate de această activitate de control nu sunt făcute disponibil publicului. Garda Națională de Mediu a efectuat în Timișoara 8 controale în ultimii 3 ani (trei planificate, trei tematice și două în baza unor sesizări) fără aplicarea de sancțiuni, amenzi sau impunere de măsuri.[62]

În concluzie, deși Municipiul Timișoara a progresat în domeniul monitorizării calității aerului și reducerii poluării, există încă provocări importante legate de acoperirea monitorizării, accesibilitatea datelor, lipsa unor ținte clare și ritmul implementării măsurilor. Aceste aspecte ar trebui îmbunătățite pentru a asigura o gestionare mai eficientă a calității aerului.

9. Recomandări

10.1. Recomandări pentru autorități

- **Modernizarea rețelei de monitorizare prin înlocuirea echipamentelor învechite cu senzori de generație nouă și extinderea acoperirii în cartierele periferice, în apropierea școlilor, spitalelor și a principalelor artere de trafic.** Un prim pas concret ar fi verificarea capacității stațiilor existente și un calendar clar de înlocuire pentru implementarea celor 22 de stații noi de monitorizare prevăzute în PAOV.
- **Utilizarea sistematică a autolaboratorului mobil al DJM Timiș prin stabilirea unui plan anual de campanii de monitorizare, care să acopere diferite zone și perioade ale anului.** Rezultatele ar trebui publicate regulat și într-un format ușor de înțeles.
- **Date mai accesibile cetățenilor prin completarea platformelor existente de monitorizare a aerului cu explicații clare: ce înseamnă fiecare indicator,** când sunt valorile îngrijorătoare.
- **Utilizarea extinsă a platformei de bugetare participativă Timișoara Decide** pentru ca cetățenii să poată propune sau vota proiecte legate direct de calitatea aerului, cum ar fi instalarea de senzori în jurul școlilor și spitalelor, amenajarea de garduri vii în parcurile frecventate de copii și vârstnici sau dotarea șantierelor cu sisteme de spălare a roților.
- **Extinderea zonelor pietonale în centru și în cartierele dens populate,** dublată de plantarea de arbori și garduri vii de-a lungul arterelor cu trafic intens.
- **Modernizarea rețelei de termoficare.**
- **Curățarea mai frecventă a străzilor,** în special în perioadele secetoase, și impunerea unor obligații clare pentru șantieri: plase de protecție și spălarea roților vehiculelor înainte de ieșirea pe strada publică.
- **Introducerea unor zone cu acces restricționat (LEZ)** pentru mașinile vechi și poluante, extinderea pistelor de biciclete și creșterea frecvenței mijloacelor de transport public.

[62] Răspunsul din partea Gărzii Naționale de Mediu nr. 1840/7.04.2026

9.2. Recomandări pentru cetățeni și școli

- **Inițierea unui parteneriat între școli/universități și primărie sub forma unei competiții anuale de proiecte sustenabile, în care echipele de elevi/studenți propun soluții locale pentru calitatea aerului** (senzori suplimentari, garduri vii, străzi pietonale), iar primăria se angajează să implementeze proiectul câștigător cu finanțare din bugetul local.
- **Ore și activități dedicate calității aerului prin activități practice: măsurarea poluării în curtea școlii/universității cu senzori simpli**, compararea datelor din diferite zone ale orașului, interpretarea hărților de calitate a aerului.
- **Campanii de conștientizare despre sursele de poluare**, bune practici și responsabilitățile autorităților și cetățenilor: afișe, prezentări, evenimente, competiții în școală deschise comunității.
- **Renunțarea la arderea deșeurilor** (a frunzelor, a gunoiului sau a lemnului tratat), mai ales în zone rezidențiale.
- **Încurajarea raportării către autorități a surselor de poluare observate în cartier**: șantieră fără protecție, mașini cu motor lăsat în mers, arderi ilegale.
- **Susținerea și încurajarea redactării de petiții și a participării la dezbateri publice**: mai mulți copaci, mai puține mașini în anumite zone, infrastructură pentru bicicliști.
- **Folosirea transportului public, a bicicletei sau mersul pe jos pentru deplasările scurte**.

10. Surse

- Plan Integrat pentru Calitatea Aerului în Municipiul Timișoara 2021 – 2025
- Planul de Menținere a Calității Aerului (PMCA) în Județul Timiș 2025 – 2029
- Planul de Acțiuni Oraș Verde Timișoara
- Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Timișoara 2021 – 2027
- Raport preliminar privind calitatea aerului în județul Timiș - ediția 2025
- Rapoartele privind valorile înregistrate pentru stațiile TM-1, TM-2, TM-4, TM-5 în intervalul 01.01.2025 – 01.01.2026
- Rapoartele campaniilor de monitorizare cu autolaboratorul mobil al DJM Timiș aferente anului 2025
- Anuarul Statistic al județului Timiș, ediția 2026
- IPR Guidance - Implementing Provisions on Reporting
- Răspunsul din partea Gărzii Naționale de Mediu nr. 1840/7.04.2026
- HCL nr. 63/24.02.2026

Monitorizare: Răzvan Budea

Ce spune Răzvan despre program?

“Din punctul meu de vedere, exercițiul a fost unul foarte util, am învățat de unde mă pot informa, cum funcționează implementarea proiectelor în orașul meu, dar cel mai util a fost faptul că am învățat despre aplicarea legii 544/2001, lucru care poate fi util pe viitor într-un variat de situații în care avem nevoie de o informație despre activitatea instituțiilor.”

Coordonatori CRPE: Damian Alexandru și Alyssa Ungureanu

Raport publicat în cadrul proiectului „Youth for Green Romania” (2024-3-RO01-KA154-YOU-000285479), derulat de Centrul Român de Politici Europene.

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.